

Diyanet'i tartişmak...

Cafer SOLGUN

21.04.2014

Geçen yazımda sözkonusu ettiğim Hatay'daki toplantı, Helsinki Yurttaşlar Derneği'nin (HYD) bir süredir yurdun değişik illerinde düzenlediği "Diyanet'i tartişmak" başlıklı yuvarlak masa toplantısıydı. Bugüne değin Hatay dâhil yedi ilde düzenlendi. Toplantı serisinin tamamlanmasının ardından kapsamlı bir raporla Diyanet konusunda dile getirilen görüşler kamuoyuna açıklanacak. Toplantılara o şehirdeki ilgili STK temsilcileri, kanaat önderleri ve bu arada Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) temsilcileri davet ediliyor. Ama DİB temsilcileri genellikle "başka programları" nedeniyle katılmıyor, dolayısıyla kurumlarıyla ilgili çoğu eleştirel nitelikteki görüşleri dinlemiyor, yanıt da vermemiş oluyorlar.

DİB, bugüne değin daha çok Alevilerin "eşit yurttaşlık" talepleri kapsamında gündeme geldi. Mevcut statüsünün Aleviler bakımından "ayrımcılık" ürettiğine dikkat çekildi. Bu, beraberinde DİB'den sadece Aleviler rahatsızmış gibi eksik ve yüzeysel bir algı oluşturdu. DİB'in 1924 yılında tümünün Sünni-Hanefi olduğu varsayılan ölkemizdeki Müslüman halkları devletin resmî ideolojisinin cenderesi içerisinde başkalaşıma uğratmak misyonuyla kurulduğu ve bu yönüyle de esas olarak Sünni yurttaşların rahatsız olması gereken bir vesayet kurumu olduğu unutuldu. DİB'in bir devlet kurumu olarak, devletin dönemselsel konseptleriyle uyumlu şekilde "vazifelendirildiği", örneğin komünizme, bölücölüğe ve bu arada irticaya karşı "mücadele" karargâhlarından biri olduğu da...

"Diyanet'i tartişmak" toplantılarında, değişik kesimlerden insanlar kendi açılardan DİB'e ilişkin şikâyetlerini, eleştirilerini dile getirirken, eleştirileri bazen "haksız" bazen "abartılı" bulanlar da oluyor elbette. Konu "diyanet" olunca, açık söylemek durumundayım, bazı insanlarımızı empoze edilen önyargılar, en hafif deyişle çift standart olarak tanımlanabilecek yaklaşımlar en düşündürücü hâliyle ortaya çıkıyor. Dile getirdiğiniz gerçek ne denli her gören gözün göreceği yalınlıkta olsa da, söyleyenin kimliği ona karşı

tutum almanın gerekçesi hâline geliyor. “Kendi” cenahından biri söylese rahatlıkla destekleyeceği bir görüş, sırf “öteki” gördüğü birinden geliyor diye itiraz edilebiliyor.

Diyanet’in en azından bir “devlet kurumu” olmaktan çıkarılması, görev ve faaliyet alanının gerçeklerimize uygun şekilde yeniden tanımlanması, üzerinde mutabık kalınması son derece mümkün bir demokratik talep olmasına karşın, bu mutabakatı “seçkin” diyebileceğimiz zeminlerde sağlamak dahi kolay olmuyor ve bu bana çok “düşündürücü” geliyor.

Öncelikle, bir kutuplaşma, kamplaşma durumunun göstergesi olduğu için. Kuruluş mantığı sorunlu bir devlet kurumundan ve onun çalışmalarından o ülkenin yurttaşlarının bir kısmı rahatsız iseler ve bu diğer yurttaşlar için de bir “rahatsızlık” nedeni olmuyorsa, bizi birarada tutan temel değerlerde görmezden gelinemeyecek bir “aşınma” var demektir.

Bu toplantılara DİB temsilcileri katılmaya istekli olmuyorlar, ama DİB bünyesinde faaliyet yürüten sendika temsilcileri hiç değilse kendi mesleki sorunlarını ifade etmek için katılıyorlar ve sanırım hayli sıkıntı yaşıyorlar. Tipik “devlet memuru” psikolojisi içerisinde “DİB yöneticilerini niye çağırmadınız” filan diyorlar. HYD çalışanları “tabii ki çağırdık, ama gelmediler” deyince, bu cevabı duymamış gibi “DİB yöneticileri olsa onlar eleştirilere cevap verirdi” diyenler oluyor.

Bir sendika temsilcisi imamın kulağıma eğilerek söyledikleri durumunu özetliyordu; “aslında doğru söylüyorsunuz ama biz konuşsak yanlış anlaşılır”...

Egemen gündeme inat söylemek görevimiz: Mevcut yapısıyla DİB, demokratikleşme önündeki temel engellerden biridir...

cafersolgun@gmail.com

Twitter: @CaferSolgun